

Green Procurement

การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว

การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมคืออะไร

“การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว (Green Procurement) หรือ การจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” หมายถึง การจัดซื้อ การจัดจ้างสินค้าและบริการที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า เมื่อเทียบกับสินค้าและบริการประเภทเดียวกัน โดยพิจารณาตลอดทั้งวัฏจักรชีวิตทุกขั้นตอน นับตั้งแต่ขั้นตอนการจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การเลือกใช้พลังงานและเทคโนโลยีที่เหมาะสม การบรรจุหีบห่อ การขนส่ง การใช้งาน และการจัดการกับซากผลิตภัณฑ์หลังหมดอายุการใช้งาน โดยมีการนำเครื่องมือทางด้านสิ่งแวดล้อมมาปรับใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ ได้แก่ เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology : CT) การประเมินวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ Life Cycle Assessment : LCA) และ การออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Design)

การมีส่วนร่วมในการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เราทุกคน รวมทั้งหน่วยงานและองค์กรต่างๆ สามารถมีส่วนร่วมในการเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สินค้าที่ได้รับฉลากเขียว) และบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (โรงแรมที่ได้รับใบไม้เขียว หรือได้รับ ISO 140013) ได้ โดยการเลือกซื้อสินค้าและเลือกใช้บริการที่เป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนดของกรมควบคุมมลพิษ ซึ่งในปัจจุบันมีทั้งสิ้น 17 ประเภท แบ่งเป็น 3 หมวด ดังนี้

หมวดวัสดุและเครื่องใช้ในสำนักงาน

- กระดาษคอมพิวเตอร์และกระดาษสีทำปก
- กระดาษชำระ
- กล่องใส่เอกสาร
- แฟ้มเอกสาร
- ซองบรรจุภัณฑ์
- ปากกาไวต์บอร์ด
- ผลิตภัณฑ์ลบคำผิด
- ตลับหมึก
- เครื่องถ่ายเอกสาร
- เครื่องพิมพ์

หมวดครุภัณฑ์และอื่น ๆ

- เครื่องเรือนเหล็ก
- สีทาบ้าน
- หลอดฟลูออเรสเซนต์
- แบตเตอรี่ปรุ้มภูมิ

หมวดบริการ

- บริการถ่ายเอกสาร
- บริการทำความสะอาด
- บริการโรงแรม

ในอนาคตกรมควบคุมมลพิษมีเป้าหมายที่จะเพิ่มรายการสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากเดิม 17 ประเภทเป็น 12 ประเภท แบ่งออกเป็น 9 สินค้า และ 3 บริการ ดังนี้

หมวดวัสดุและเครื่องใช้ในสำนักงาน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ สมุด และเครื่องโทรสาร

หมวดครุภัณฑ์และอื่น ๆ ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ ถังพลาสติกรองรับมูลฝอย เครื่องเรือนไม้ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น และรถยนต์

หมวดบริการ ได้แก่ บริการงานพิมพ์ สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และสถานีบริการรถยนต์ (เปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น)

มีประโยชน์อย่างไร

1. ประโยชน์ต่อผู้บริโภค : ผู้บริโภคจะได้ใช้สินค้าที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ในกระบวนการผลิต เป็นการลดการใช้ทรัพยากรที่สิ้นเปลืองและสารที่เป็นพิษต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ทำให้มีผลต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมโดยรวม รวมทั้งช่วยปลูกฝังค่านิยมให้สังคมร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไปด้วย

2. ประโยชน์ต่อผู้ผลิต : เมื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้รับความนิยมมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ปริมาณการจำหน่ายสูงขึ้นด้วย อีกทั้งในกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนั้น ยังเน้นให้ผู้ผลิตใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าและปลอดภัยต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในระยะยาว ทั้งในการประหยัดต้นทุนการผลิตและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อผลิตภัณฑ์

3. ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม : เมื่อผู้ผลิตและผู้บริโภคต่างร่วมมือร่วมใจกันผลิตและบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นแล้ว ก็จะส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมโดยรวม คือ ช่วยลดผลกระทบต่าง ๆ ในการผลิตที่อาจเกิดอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งช่วยลดการปล่อยมลพิษที่เป็นสาเหตุให้เกิดภาวะโลกร้อนอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวนับว่าเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมอย่างหนึ่งของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร เนื่องจากการจัดซื้อเป็นกระบวนการสำคัญของทุกธุรกิจของหน่วยงานหรือองค์กร นับวันจะยังมีบทบาทอย่างมากในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบต่อธุรกิจที่มีต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) ซึ่งในยุคการค้าไร้พรมแดนการที่จะผลิตส่งสินค้าออกไปยังต่างประเทศ ปัจจุบันทุกประเทศต่างให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและคัดค้านสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นผู้ประกอบการ เจ้าของผลิตภัณฑ์ หรือผู้ประกอบการที่จ้างผู้ผลิตที่เป็นลักษณะ Original Equipment Manufacturer (OEM) จะต้องผ่านกฎระเบียบและข้อบังคับของแต่ละประเทศ โดยเฉพาะดำเนินการตามหลักการของ ISO 26000 ซึ่งแนวทางสำคัญในการดำเนินการดังกล่าวให้สำเร็จก็คือ การพิจารณาการจัดซื้อต่างๆ อย่างเป็นระบบ ไม่ใช่เพียงคิดราคาจากราคาขายของสินค้าหรือบริการต่างๆ เพียงอย่างเดียว แต่ควรคิดในเชิงยุทธศาสตร์ทั้งต่อการสร้างแบรนด์ และการจัดการเป้าหมาย การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวที่เป็นรูปธรรม วัตถุประสงค์ และมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและผลประกอบการขององค์กรด้วย

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ, <http://ptech.pcd.go.th/gp>

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, <http://www.environnet.in.th/>

มูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, http://www.tei.or.th/greenlabel/th_index.html

บริษัท ล็อกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน), <http://www.loxleyconstruction.com>

“รู้หรือไม่

สัญลักษณ์ใบไม้สีเขียว

มาตรฐานสำหรับกลุ่มธุรกิจโรงแรม
และท่องเที่ยว ที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อม
และพลังงาน มีการควบคุมคุณภาพ
และประสิทธิภาพการใช้พลังงาน น้ำ
และทรัพยากรธรรมชาติ

”

ฉลากเขียว คือ ฉลากที่ให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่า เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน ผลิตภัณฑ์ที่จะได้รับเครื่องหมายฉลากเขียว หมายถึงสินค้าและบริการหลายประเภท ยกเว้น ยา เครื่องดื่ม อาหาร เนื่องจากผลิตภัณฑ์ 3 ประเภทนี้มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับสุขภาพและความปลอดภัยในการบริโภค